

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น ในเวชปฏิบัติ

Child and Adolescent Psychiatry
in Clinical Practice

โรงพยาบาลศิริราช

จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่นในเว..

WS350 ๖569จ 2564

B0012470

bib:13399116982

วิฐารณ บุญสิทธิ

บรรณาธิการ

จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่นในเวชปฏิบัติ

Child and Adolescent Psychiatry in Clinical Practice

บรรณาธิการ วิฐารณ บุญสิทธิ

พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนกันยายน พ.ศ. 2564

จำนวน 1,000 เล่ม

ราคาเล่มละ 450 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์
ห้ามมิให้ทำซ้ำหรือลอกเลียนแบบโดยไม่ได้รับอนุญาต

วิฐารณ บุญสิทธิ.

จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่นในเวชปฏิบัติ = Child and Adolescent Psychiatry in Clinical Practice.--
กรุงเทพฯ : ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2564.

396 หน้า.

1. จิตเวชศาสตร์เด็ก. 2. จิตเวชศาสตร์วัยรุ่น. I. ชื่อเรื่อง.

618.9289

ISBN 978-616-443-614-5

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย

สาขาวิชาจิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

2 ถนนวิ้งหลัง แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ๑ 10700

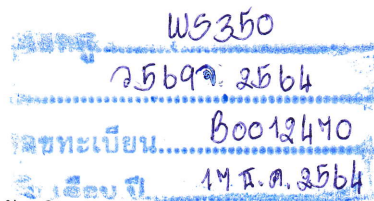
โทรศัพท์ 0-2419-5731, 0-2419-5688

ออกแบบ บริษัท พี.เอ.สิฟวิ่ง จำกัด

พิมพ์ที่ บริษัท พี.เอ.สิฟวิ่ง จำกัด

4 สิรินคร 7 บางพลัด กรุงเทพฯ ๑ 10700

โทรศัพท์ 0-2881-9890

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 การประเมินและการวินิจฉัยทางจิตเวช Psychiatric Evaluation and Diagnosis วิฐารณ บุญสิทธิ	1
บทที่ 2 การจำแนกโรคทางจิตเวชในเด็กและวัยรุ่น Classification of Psychiatric Disorders in Children and Adolescents วิฐารณ บุญสิทธิ	23
บทที่ 3 ปัญหาพฤติกรรมที่พบบ่อยในเด็กเล็ก Common Behavioral Problems in Young Children นภัทร สิทธาโนมัย	37
บทที่ 4 โรคออทิซึมสเปกตรัม Autism Spectrum Disorder วิฐารณ บุญสิทธิ	61
บทที่ 5 โรคสมาธิสั้น Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder วิฐารณ บุญสิทธิ	85
บทที่ 6 ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา Intellectual Disability สุรีย์ลักษณ์ สุจริตพงศ์	111
บทที่ 7 ภาวะการเรียนรู้บกพร่องเฉพาะด้าน Specific Learning Disorder พัฏฐ โรจน์มงามงคล	125
บทที่ 8 โรคพันธุกรรมที่พบบรร่วมกับปัญหาทางจิตเวช Genetic Disorders Associated with Psychiatric Problems อัจฉรา เสถียรกิจการชัย	157
บทที่ 9 โรค Tic Tic Disorders วิฐารณ บุญสิทธิ	181

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 10 โรคย้ำคิดย้ำทำ Obsessive-Compulsive Disorder วัลลภ อัจสิริยะสิงห์	199
บทที่ 11 ปัญหาการขับถ่ายปัสสาวะและอุจจาระ Elimination Disorders จรรยา ทะรักษา	219
บทที่ 12 โรคต่อต้านและโรคความประพฤติผิดปกติ Oppositional Defiant Disorder and Conduct Disorder วิฐารณ บุญสิทธิ	257
บทที่ 13 โรควิตกกังวล Anxiety Disorders วิฐารณ บุญสิทธิ	277
บทที่ 14 โรคในกลุ่มโรคซึมเศร้า Depressive Disorders วิฐารณ บุญสิทธิ	299
บทที่ 15 โรคเครียดหลังเหตุการณ์สะเทือนขวัญ Posttraumatic Stress Disorder ศศิธร จันทรทีน	321
บทที่ 16 การทารุณกรรมเด็ก Child Abuse วิฐารณ บุญสิทธิ	349

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	เปรียบเทียบการแบ่งกลุ่มโรคตาม DSM-IV และ DSM-5	25
ตารางที่ 2.2	โรคในกลุ่ม neurodevelopmental disorders	29
ตารางที่ 2.3	ตัวอย่างโรคในกลุ่มโรคอื่น ๆ ที่มีโอกาสวินิจฉัยในเด็กและวัยรุ่น	30
ตารางที่ 2.4	ตัวอย่างภาวะที่ไม่ใช่โรคทางจิตเวชแต่อาจต้องประเมินและให้การช่วยเหลือ	33
ตารางที่ 4.1	อาการตามเกณฑ์การวินิจฉัย autism spectrum disorder ของ DSM-5	70
ตารางที่ 5.1	อาการ inattention ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวินิจฉัยโรคสมาธิสั้นตาม DSM-5	93
ตารางที่ 5.2	อาการ hyperactivity/impulsivity ที่ใช้เป็นเกณฑ์ ในการวินิจฉัยโรคสมาธิสั้นตาม DSM-5	94
ตารางที่ 5.3	การช่วยเหลือด้านพฤติกรรมที่โรงเรียน	100
ตารางที่ 5.4	ขนาดและวิธีการให้ยารักษาโรคสมาธิสั้นที่มีจำหน่ายในประเทศไทย	103
ตารางที่ 6.1	การแบ่งระดับความรุนแรงของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา	117
ตารางที่ 9.1	ตัวอย่างของ tics แบบต่าง ๆ	184
ตารางที่ 9.2	สรุปเกณฑ์การวินิจฉัย tic disorders ตาม DSM-5	187
ตารางที่ 9.3	ตัวอย่างของยารักษา tic disorders ที่มีจำหน่ายในประเทศไทย	193
ตารางที่ 10.1	อาการแสดงของโรคย้ำคิดย้ำทำที่พบบ่อยในเด็ก	202
ตารางที่ 10.2	ตัวอย่างการรวบรวมและจัดลำดับอาการย้ำคิดย้ำทำ	211
ตารางที่ 11.1	ยารักษาอาการปัสสาวะรดที่มีในประเทศไทย	235

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 11.2 โรคที่อาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดอาการอุจจาระเล็ด (organic encopresis/fecal incontinence)	239
ตารางที่ 11.3 ตัวอย่างยาระบายชนิดกินที่ใช้บ่อยในเด็ก	248
ตารางที่ 12.1 สรุปเกณฑ์การวินิจฉัย oppositional defiant disorder ตาม DSM-5	265
ตารางที่ 12.2 สรุปเกณฑ์การวินิจฉัย conduct disorder ตาม DSM-5	266
ตารางที่ 13.1 อัตราความชุกและอายุที่เริ่มมีอาการของโรควิตกกังวลแต่ละชนิด	278
ตารางที่ 14.1 เกณฑ์การวินิจฉัยโรคซึมเศร้าตาม DSM-5	305
ตารางที่ 14.2 วิธีการใช้ยาในกลุ่ม selective serotonin reuptake inhibitor รักษาโรคซึมเศร้าในวัยรุ่น	309
ตารางที่ 15.1 ตัวอย่าง traumatic event ที่ทำให้เกิด PTSD	327
ตารางที่ 15.2 อาการ PTSD ที่พบบ่อยตามช่วงวัย	329
ตารางที่ 15.3 สรุปเกณฑ์การวินิจฉัย PTSD ตาม DSM-5	333

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1.1 ตัวอย่างภาพใน Gessel's Drawing test และอายุของเด็กที่สามารถวาดได้	11
รูปที่ 1.2 แสดงการทำ Draw a Person test ของผู้ป่วยอายุ 8 ปี	11
รูปที่ 8.1 แสดงความผิดปกติที่พบในผู้ป่วย NF1	166
รูปที่ 8.2 แสดงความผิดปกติที่พบในผู้ป่วย TSC	169
รูปที่ 8.3 แสดงความผิดปกติที่พบในผู้ป่วย TSC	169
รูปที่ 8.4 แสดงความผิดปกติที่พบในผู้ป่วย 22q11.2 deletion syndrome	171
รูปที่ 8.5 แสดงความผิดปกติของใบหูที่พบในผู้ป่วย 22q11.2 deletion syndrome	171
รูปที่ 8.6 แสดงความผิดปกติที่พบในผู้ป่วย Williams syndrome	174
รูปที่ 8.7 แสดงความผิดปกติที่พบในผู้ป่วย Prader-Willi syndrome	175
รูปที่ 15.1 กลไกการเกิดอาการ PTSD ที่เกี่ยวกับการเสียสมดุลของ stress-response system	325